ULKOASIAINMINISTERIÖ
Eurooppaosasto
EUR-40 Päivi Laivola de Rosière

HEL7M0633-3

22.02.2016

Viite
HE 9/2016 vp

Asia
UM:n asiantuntijalausunto Suomen osallistumisjärjestelystä Turkille annettavan pakolaisavun koordinointivälineeseen (Refugee Facility for Turkey)

EU-Turkki -huippukokouksessa 29.11.2015 EU sitoutui päämiestasolla kolmen miljardin euron rahoitukseen pakolaisten elinolosuhteiden parantamiseksi Turkissa. Ensisijaisena tavoitteena on pakolaisten ruoka-avun, terveyspalvelujen ja koulutuksen järjestäminen. Turkille myönnettävä taloudellinen tuki on osa laajempaa EU-Turkki -yhteistyötä. Tuki on tiukan ehdollista. Vastineeksi Turkin edellytetään hillitsevän muuttoliikevirtoja Turkista EU-alueelle rajanvalvontaa tehostamalla ja ihmissalakuljetukseen puuttumalla.

Turkille myönnettävä taloudellinen tuki kanavoidaan pakolaisavun koordinointivälineen kautta (*Refugee Facility for Turkey),* josta komissio antoi päätöksen 24.11.2015 (*C(2015)9500 final).* **Turkille pakolaistilanteen hoitoa varten myönnettävä apu on ODA-kelpoista.**

EU-ministerivaliokunta linjasi 27.11.2015, että Suomi osallistuu EU:n Turkille antamaan taloudelliseen tukeen pakolaiskriisin hoitamiseksi. Suomi hoitaa oman rahoitusosuutensa ja hyväksyy BKTL-avaimen käytön, mikä mahdollistaa kansallisten kontribuutioiden tasapuolisen jakautumisen kaikkien jäsenmaiden kesken.

Koordinointivälineen 3 mrd. euron rahoituksesta 1 mrd. euroa katetaan EU-budjetista ja 2 mrd. euroa tulee jäsenvaltioilta BKTL-avaimen mukaisesti jaettuna. BKTL-avaimen mukaan määritelty Suomen osuus on 28,4 miljoonaa euroa. Maksut jaetaan BKTL-avaimen mukaisesti jokaiseen maksupyyntöön. Komission alustava arvio jäsenmaiden kahden miljardin maksuaikataulusta on seuraava: v. 2016 noin 30 %, 2017 noin 40 %, 2018 noin 20% ja 2019 noin 10%. **Suomen osuus vuodelle 2016 on 8,25 miljoonaa euroa.** Välineen toimikausi on kaksi vuotta 2016-17. Maksatuksia jatketaan sen jälkeenkin, kunnes toimet on viety päätökseen. EU-Turkki -toimintasuunnitelman ja huippukokouksen tulosten täytäntöönpanoa seurataan tiiviisti. Mikäli Turkki ei pane täytäntöön sitoumuksiaan, komissio pysäyttää maksatukset. Jos täytäntöönpanon päätyttyä on sitomattomia varoja jäljellä, ne palautetaan jäsenmaille.

Hallituksessa on sovittu, että koordinointivälineen kautta annettavat varat on tarkoitus kanavoida kehitysyhteistyömäärärahoista nykyisen kehyksen päälle. Asia esitetään osaksi vuoden 2016 lisätalousarviota ja vuosien 2017-2020 kehyspäätöstä.

Jäsenmaat sitoutuvat koordinaatiovälineen "yhteisymmärrysasiakirjaan" (*common understanding*) allekirjoittamalla kansallisen osallistumistodistuksen (*contribution certificate*). Suomessa todistus käsitellään kansainvälisenä hallintosopimuksena ilman kansallisia ratifiointitoimia. Sopimuksen allekirjoittaminen ja allekirjoitusvaltuudet esitellään UM:ssä päätettäväksi työjärjestyksen mukaisesti. Tavoitteena on, että jäsenvaltiot allekirjoittaisivat ja komissio hyväksyisi kansalliset osallistumistodistukset maaliskuun aikana.

Koordinointivälineen työtä johtaa seurantakomitea, johon osallistuvat jäsenmaat sekä komissio, joka toimii myös puheenjohtajana. Turkki osallistuu komitean työhön neuvoa-antavassa roolissa. Seurantakomitean rooli keskittyy erityisesti strategian ja prioriteettien määrittelyyn. Seurantakomitea kokoontui ensimmäisen kerran Brysselissä 17.2. Komissio valmistelee parhaillaan listaa projekteista, joihin koordinaatiovälineen kautta on tarkoitus osallistua.

Liitteet -

Erillinen sivu elektronisen version käsittelyyn:

Eurooppaosasto
EUR-40 Päivi Laivola de Rosière

Asiasanat

Hoitaa

Hoitaa UE
Koordinoi
Tiedoksi

Laatija jakanut